

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ ГРАД ВРАЦА

ПРОЕКТ НА
УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ

ИКОНОПИС

ЗА РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА

В VII КЛАС НА ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по *иконопис* в прогимназиален етап е насочено към умения, знания и отношения, които формират цялостен и задълбочен интерес към постиженията на националната и световната художествена култура. Художественото образование през този етап е базирано върху индивидуалния опит и творчески потенциал на всеки ученик и неговите възможности за свободно изразяване на идеи и преживявания чрез различни изобразителни средства. Учебният предмет *иконопис* през прогимназиалния етап развива и систематизира умения и знания, които ученикът е придобил в началния етап. Нов акцент се явяват знанията и дейностите, свързани с историята на изкуството.

Основна цел на обучението по *иконопис* е стремежът към изграждане на естетически критерии при възприемане на обекти и явления от действителността и творби на изкуството.

Чрез обучението във ИУЧ Иконопис в VII клас се цели също учениците :

- да опознаят богатото ни изобразително наследство;
- да почувстват, осмислят и обикнат красотата в ортодоксалното изобразяване;
- да натрупат познания и умения в областта на православния изобразителен канон, православната иконография, техниката и технологията на иконописата;
- да се запознаят с иконописната традиция;
- да ценят и познават достиженията на дълголетната ни духовност, оцелели в ръкописи, щампи, храмове и манастири.

Православната изобразителна култура е интегрирала в сложен композиционен и семантичен синтез, геометричен, флорален и зооморфен орнамент, човешки фигури и фигури на животни, пейзажни и архитектурни елементи, одеяния, атрибути и аксесоари. Учебната практика е основата за постигане на необходимото художническо умение.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Обучението по иконопис в VII клас е естествено продължение на обучението от предходните класове. Учебното съдържание включва основни проблеми на

- Възприемане на изкуството;
- Учебно-творческа дейност.

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА СЕДМИ КЛАС

Очакваните резултати от обучението по иконопис включват знания и умения за:

- Основни принципи на линейната и въздушната перспектива;
- Строежа на формите в изобразителното изкуство;
- Използване на цветовите хармонии;
- Пропорциите и строежа на човешкото тяло;
- Прилагане на общите принципи за композиционно изграждане на произведения с изобразителен характер

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
Изкуство и общество	• Разграничава произведения на изкуството по основни стилови белези. • Познава най-общо ролята на изобразителното изкуство в други видове изкуство. • Сравнява и съпоставя отделни жанрове изкуство. • Съпоставя класически и модерни изразни средства. • Разбира ролята на изобразителните средства за вида и качествата на художественото произведение. • Описва произведения на изобразителните изкуства, като разграничава основни елементи и тяхната взаимовръзка. . • Изразява естетически съждения за художествени произведения и се аргументира. • Демонстрира умения за описание на художествени произведения, като използва основни термини и показва критическо отношение.
Изобразителни дейности	• Отразява в скици знания за пропорции на човешкото тяло. • Разграничава елементи на наблюдавания обект и ги изобразява. • Проучва перспективни явления и ги отразява в скици и рисунки. • Познава и прилага традиционни и нетрадиционни изобразителни материали. • Познава и прилага изобразителни техники, като обяснява особеностите им. • Планира и организира работата по зададена задача или проект. • Изпълнява задачи, свързани с основни теми от цветознанието. • Прилага основни принципи на хармония.

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА СЕДМИ КЛАС

Визуална култура и електронни медии	• Използва нови форми за възприемане, гледане и анализиране на изкуството чрез дигитални технологии. • Организира информация за изкуството чрез дигитални средства.
--	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

ТЕМА	КОМПЕТЕНТНОСТИ КАТО ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО	НОВИ ПОНЯТИЯ
ФОРМИТЕ В ИЗКУСТВОТО – ПЕРСПЕКТИВА И ЦВЕТОВА ХАРМОНИЯ	• Притежава познания за перспективни явления (елементи на перспективата – убежна точка, перспективен хоризонт; видове перспектива – линейна и въздушна). • Разграничава цветови хармонии. • Изпълнява задачи, като прилага знания за перспективни явления и за цветовите хармонии. • Коментира приложението на перспективата и колорита в изкуството.	картинно пространство перспективен хоризонт цветова хармония гама колорит
ЧОВЕШКОТО ТЯЛО И НЕГОВИТЕ ПРОПОРЦИИ	• Описва основни части и пропорции на човешкото тяло. • Познава различни канони за пропорциите на човешкото тяло. • Прилага знания за основните форми и пропорции на човешкото тяло и ги пресъздава чрез моделиране и рисуване. • Коментира формите на човешкото тяло и неговите пропорции, пресъздадени в творби на изкуството.	канон
ОСНОВНИ ПЕРСОНАЖИ В ПРАВОСЛАВНАТА ИКОНОПИС	• Познава християнските символи и свещени изображения. • Разпознава и тълкува различни изображения на икони.	
КОМПОЗИЦИЯ В БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ТРАДИЦИЯ	• Познава различни композиционни прийоми в православните икони и стенописи.	

ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИЗБИРАЕМИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на предмета в VII клас - 36 часа

Новите знания се въвеждат чрез уроци с практически изобразителни задачи. Практическите дейности са свързани с усвояване на нови знания и умения, съдействат за затвърждаване и развиване на изобразителни умения и навици, за разгръщане на творчески способности и въображение.

Упражненията в обучението по иконопис се включват в практическите дейности и са неразделна част от художествената практика на ученика.

Темите за учебното съдържание са рамкови и нямат задължителна последователност. Предоставя се свобода при подбора на методите и средствата за постигане на очакваните резултати.

Съотношението между разпределението на часовете по различните дейности, цитирани в таблицата, е относително и приложението му зависи от конкретните условия в учебната практика.

За затвърждаване и практически дейности	40%
Надграждане и практически дейности	54%
За диагностика	6%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущо оценяване

- на ученически творби, резултат от изпълнение на изобразителни задачи на основа на естетически и дидактически критерии и показатели;
- на възложени задачи за домашна работа.

Забележка: В дейностите реализирани извън училище се възлагат проекти или друг тип проучвателни или изобразителни задачи, които се оценяват по преценка на учителя.

Входно и изходно равнище

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА СЕДМИ КЛАС

То се оценява чрез:

- резултата от изпълнение на изобразителна задача;
- визуален тест и/или въпросник.

Комплексна оценка

Оценката при приключването на учебния срок и учебната година е комплексна и включва оценките от теоретичната подготовка и оценките от практическите задачи.

Оценяването на резултатите от практическите задачи се базира на дидактически и естетически показатели. Естетическите показатели отразяват качествените характеристики на учебните творби, а дидактическите се отнасят до нивото на изпълнение на поставените учебни задачи. Активността на ученика се поощрява.

Съотношение при формиране на срочна оценка:

Текущи оценки (от устни, от писмени, от практически изпитвания)	60%
Оценки от други участия (работа в час, изпълнение на домашни работи, работа по проекти – портфолио, колективни прояви и изложби, конкурси и др.)	40%

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Дейности, които могат да се реализират в класната стая, на територията на училището или извън него. Дейности, реализирани в/или извън класната стая	Дейности, реализирани извън училището	Дейности в природна и в социално-културна среда
• Участия в изложби, конкурси, срещи с дейци на културата и художници • Участия в живота на класа, училището с художествени изяви	• Учебни екскурзии • Посещения в изложбени зали, ателиета на художници, културни центрове, музеи и художествени галерии	• Участия във фестивали • Участия в панаири • Участия в културни инициативи и празници, представящи културното многообразие • Участия в информационни и културно-образователни инициативи

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА СЕДМИ КЛАС

Учебният предмет *иконопис* допринася за обогатяване на познанията и практическия опит на учениците със средствата на изобразителното изкуство. Връзки и взаимодействия с други учебни предмети се осъществяват на единна познавателна и практическа основа.

Понятия и проблеми с интегрален и междудисциплинарен характер: природа, обект, среда, система и подсистема, процеси, явления, устройство, модул, технология, вещество, материя, личност и общество, историческо развитие, културно-историческо наследство, епоха, стил, течение, направление, вид, жанр, сюжет, тема, изразни средства, знаци и символи, форма, обем, пространство, композиция, хармония, контраст, ритъм, движение, пропорции, перспектива, асоциация, памет, въображение, творчество.

Образователните дейности в обучението по иконопис не са свързани само с конкретните теми. Те имат междупредметен характер и са насочени към придобиване на ключови компетентности, ориентирани към личностното развитие на ученика:

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
<i>Компетентности в областта на българския език</i>	✓ описания на наблюдавани обекти, среда, произведения на изобразителното изкуство и ученически творби, ✓ разширяване на речника на учениците ✓ общуване на роден език в културни ситуации. ✓ използва правилни граматични и езикови средства; съпоставяне на общи понятия
<i>Умения за общуване на чужди езици</i>	✓ използва знанията си по чужд език, за да обогати информацията си по темите ✓ използване на чужди езици за възприемане, обработка на информация и комуникация ✓ положително отношение към културното многообразие и межкултурното общуване.
<i>Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите</i>	✓ използва знанията си за геометрични фигури, пространствените тела и техните елементи и свойства ✓ използване на математически методи на мислене и представяне ✓ прилагане на математически методи на мислене (логическо и пространствено) в творческа дейност; ✓ използване на геометрични фигури при създаване на визуални образи и знаци при създаване на художествени проекти ✓ използва знанията си за светлината и нейните свойства ✓ използва знанията си за организмите, простите вещества и техните свойства

ПРОЕКТ НА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИКОНОПИС ЗА СЕДМИ КЛАС

	✓ използва знанията си за материалите и техните свойства
<i>Дигитална компетентност</i>	✓ използва интернет като информационен източник ✓ използва възможностите на електронните системи за виртуални посещения на галерии; презентирание на резултати от изобразителна дейност и проекти.
<i>Умения за учене</i>	✓ планиране на самостоятелната работа на ученика, работа в екип, развиване на мотивация и увереност за творческа изява и личностна реализация.
<i>Социални и граждански компетентности</i>	✓ развиване на междуличностни и межкултурни умения за общуване, ✓ толерантност при участия в колективни творчески проекти.
<i>Инициативност и предприемчивост</i>	✓ развиване на инициативност, креативност и новаторство, активно участие в проектни дейности; ✓ практическо използване на материали и пособия, представяне на резултати от творчески дейности в обществена среда.
<i>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</i>	✓ съпоставяне на общи понятия; ✓ проявяване на толерантност към културното многообразие; ✓ развиване на естетическо чувство чрез артистично себеизразяване и участие в културния живот.
<i>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт.</i>	✓ осъзнаване на лична отговорност за опазване на околната среда и здравето на човека, устойчиво използване на материали и ресурси в учебния процес.

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки